

Tarımsal Desteklerin Analizi

Bölüm 2: Destekleme Ölçüm ve Düzeyi

Hazırlayan
Alper Demirdöğen

2020
Ankara

Destekleri Neden Ölçüyoruz?

Düzeş Öljüm Nedenleri

Ulusal

- Amaç yok
- Tüketici/Üretici tartışması
- Gelecek politika belirleme

Düzeş Öljüm Nedenleri

Uluslararası

- GATT
- DTÖ
- Ticaret serbestleştirilmesi
- Ticaret sapması
- Önce düzeş sonra etki

Destekleri Nasıl Ölçüyoruz?

Düzeş Ölcüm Yolları

- **Tek bir kurum**
 - Doğrudan aktarılan kaynak
- **Birden fazla kurum**
 - Bütün kurumların toplamı
- **Maliye**
 - Destek bütçesi göstergesi

Böl/Çarp/Oranla/Düzeltil/Karşılaştır

Düzeş Ölüüm Yolları

- İthalat vergisi?
- Tarife dışı engeller?
- Doğrudan aktarım dışı destek?

Doğrudan ölçüm yalnız başına yeterli değil.

Düzeş Öljüm Yolları

- Öyle bir ölçüm olmalı ki:
 - Uluslararası kıyaslamaya imkan versin
 - Tarihsel açıdan uzun dönem verisi olsun
 - Başlıca ülkeler için bulunabilsin
 - Doğrudan aktarım dışındaki konuları da kapsasın

Düzeş Öljüm Yolları

- Basit bir varsayım:

Devlet politikaları olmazsa yurtiçi fiyatlar ile sınır fiyatlar birbirine eşit olur.

Düzeş Ölcüm Yolları

- OECD: "**Üretici Destek Tahmini**"
 - Pazar fiyatı desteği + Doğrudan destekler vd.
 - Üretici gelirleri içerisindeki payı %ÜDT
- Dünya Bankası: "**Nominal Yardım Oranı**"
 - Yurtiçi fiyatların sınır fiyatlarına orantılanması

Düzeş Öluçüm Yolları

- OECD ve DB Yöntemlerinin Kısıtları
 - Küçük ülke varsayımı
 - Döviz kurlarının etkisi
 - Uluslararası fiyatların etkisi
 - Girdi piyasalarının dikkate alınmaması

Destekleme Politikaları

Destekleme Politikaları

- Ulusal ve uluslararası olaylar
- 2 dünya savaşı
- Küresel krizler + tarım krizleri

Destekleme Politikaları Değişim Örneęi : AB OTP

- 2. Dünya Savaşı
- Ürün Kıtlığı
- Toplum Besleme İhtiyacı
- Fiyat Destekleri
- Üretim Artışı
- Ürün Fazlalığı
- 1980'ler [DTÖ eşlięi]

Destekleme Politikaları Değişim

- Serbestleştirmeye bağlı [1980 sonrası]
 - Fiyat desteklerinden gelir desteklerine
 - ABD öncülüęü
 - ABD ulusal politikalarının etkisi
 - 2000 ve sonrası

Destekleme Politikaları: Ulusal Öncelikler

- Japonya ve Güney Kore pirinç
- ABD ve Brezilya pamuk
- Rusya ve Türkiye domates
 - 2015 yılı üç yüz seksen bin iPhone 7
 - 2016 yılı sıfır iPhone 7

Destekleme Politikaları: Yeni Konular

- Rusya ve Çin'de artan destekler
- Fiyat desteklerinden kaçış
- KİT'lerin azalan rolü
 - Türkiye örneđi
- Hayvan refahları, çevre koruma destekleri
 - İklim değişikliği, gübre kullanımı vb.

Destekleme Düzeyleri

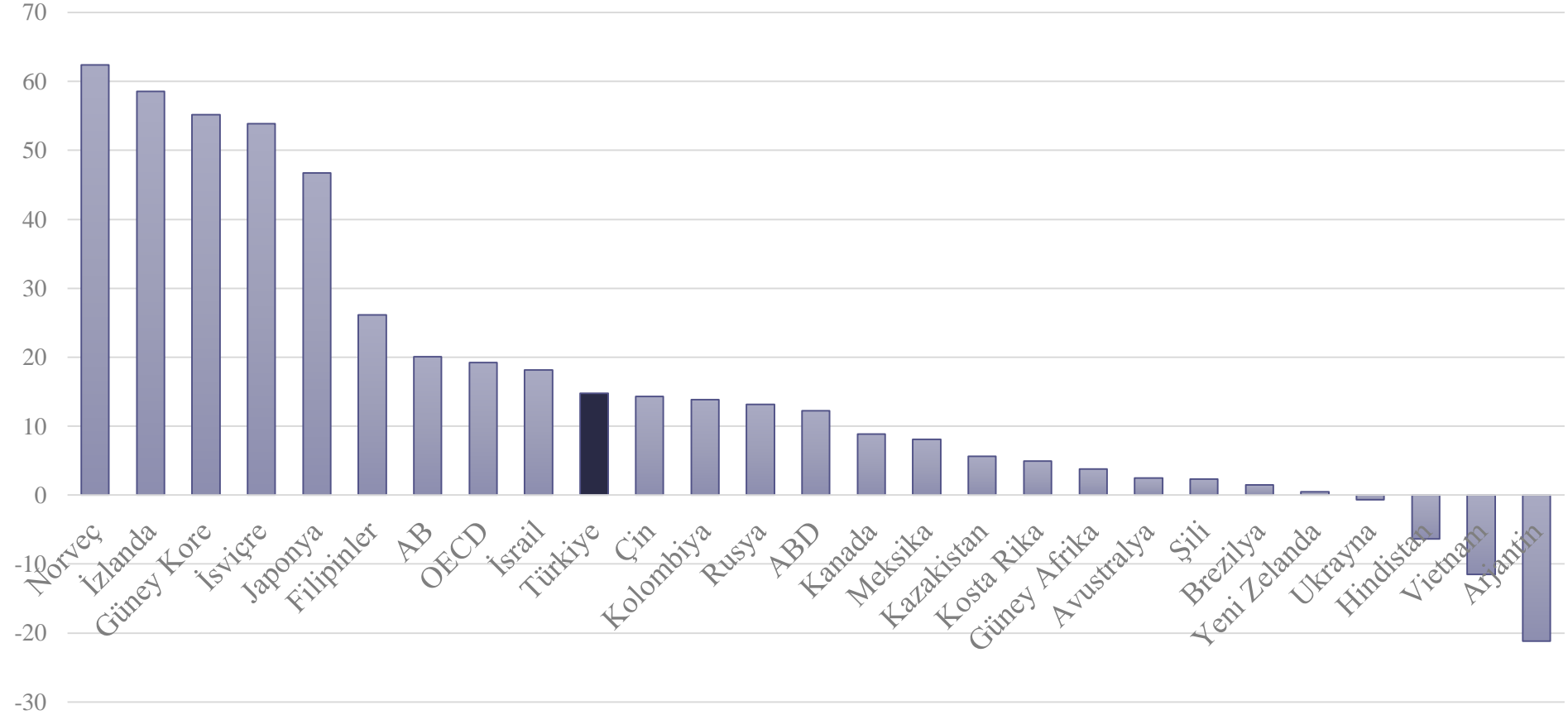
Hatırlatma

- OECD ÜDT değeri
 - %ÜDT: gelirin içindeki destek payı

- Veriyi nasıl elde ederiz?

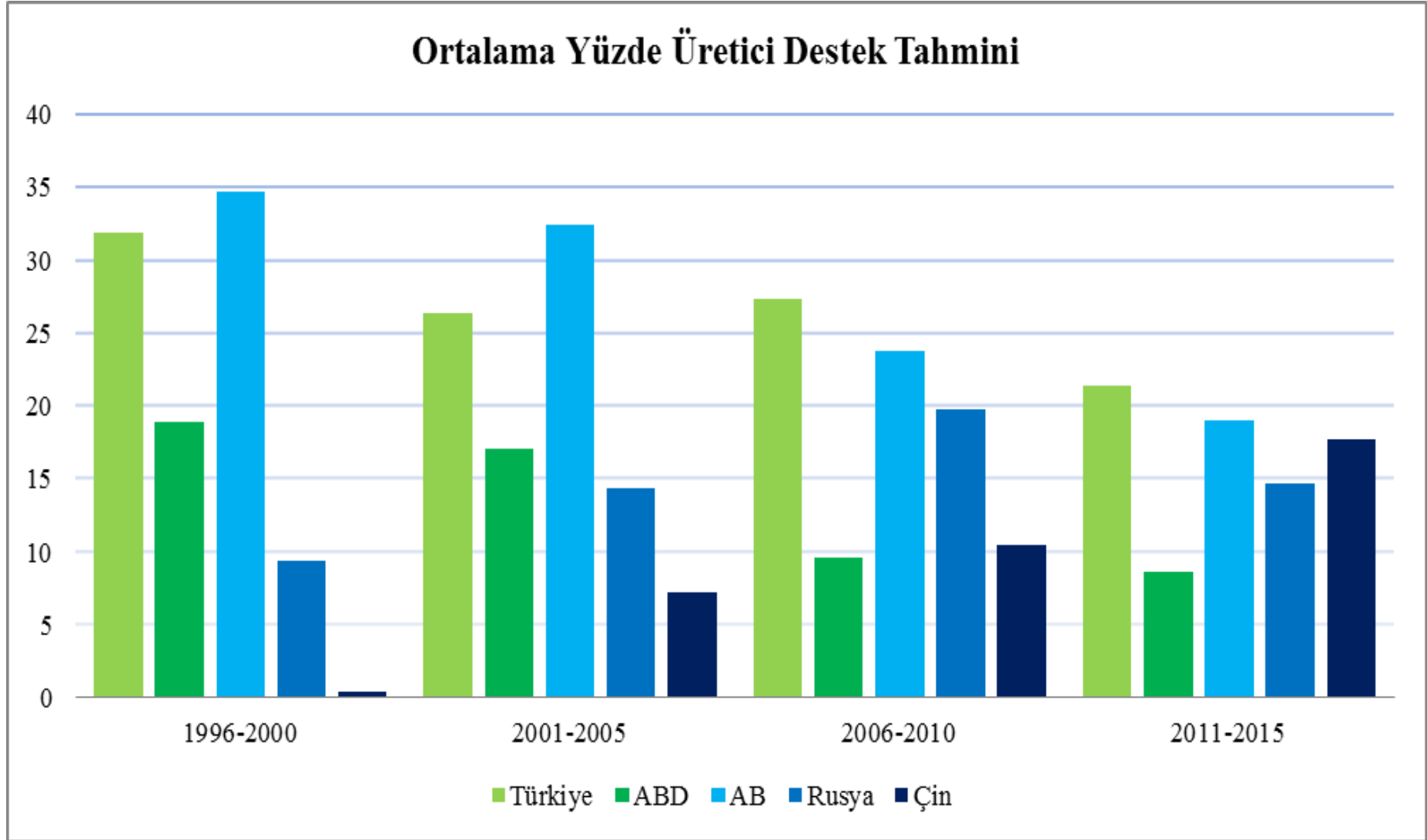
Tarımsal Desteklerin Düzeyi: Şekil 1

Yüzde Üretici Destek Tahmini

Kaynak: OECD

Tarımsal Desteklerin Düzeyi: Şekil 2

Kaynak: OECD

- Soru ve öneri ?
 - Ödev 2